

ДОКУМЕНТ СО КЛУЧНИ ИНФОРМАЦИИ

Овој документ содржи клучни информации за осигурителен производ за осигурување на животот во врска со уделите во инвестициските фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик и има за цел да ви помогне при разбирањето на природата, ризиците, трошоците, можните добивки и загуби од овој производ и да ви помогне да го споредите со други производи. Овој документ не претставува промотивен (рекламен) материјал.

1. Општи податоци

- 1.1 **Назив на осигурителниот продукт - ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ** осигурување со врзување за цената на уделите на отворениот инвестициски фонд ВЕГА ФИНАНСИИ со идентификациски број 914000000239 управуван од Друштвото за управување со инвестициски фондови ВЕГА ФОНДОВИ АД Скопје;
- 1.2 **Друштво за осигурување на животот:** Кроациа Осигурување - Живот АД Скопје, ул.Железничка бр.41, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страница: www.cro.mk, телефони +389 2 3215 083 и +389 2 3215 883; Контакт центар: 15510 (08:00 ч. – 16:00 ч. секој работен ден);
- 1.3 **Надлежен орган за супервизија:** Агенција за супервизија на осигурување, ул.Македонија бр.25, Палата Лазар Поп Трајков, кат 5, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страница www.aso.mk, телефон 02 3254 050
- 1.4 **Датум на ажурирање на документот:** 25.07.2024 година.

2. Кои се клучните карактеристики на производот?
2.1 Опис на осигурувањето

ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ осигурување на животот (Осигурување) е инвестициско осигурување на животот кај кое Договорачот го сноси ризикот од вложувањето каде што премијата е поделена на (1) Премија за осигурување на животот - дел наменет за осигурително покритие во случај на смрт и доживување, (2) Премија за вложување, дел од премијата кој е наменет за купување удел во фондот, соодветно на преостанатиот дел од бруто-премијата за осигурителното покритие, го сочинува инвестициониот дел на премијата, а се користи за врзување на цената на уделот на Инвестицискиот фонд, наведен во полисата за осигурување. Соодносот на делот на премијата наменет за осигурителното покритие во случај на смрт и доживување и премијата за вложување е ваш избор и може да изнесува 20%/80%, 30%/70%, 40%/60%, 50%/50%, 60%/40%, 70%/30%, и 80%/20% од висината на улатената бруто-премија. Премијата за осигурување се плаќа еднократно или повеќекратно и (3) Трошоци за спроведување на осигурувањето. Траењето на осигурувањето може да биде од 1 до 25 години.

Со премијата за вложување се купуваат удели во отворениот инвестициски фонд ВЕГА ФИНАНСИИ. Бројот на удели кој се купува во инвестицискиот фонд во име на Договорачот зависи од цената на уделите на датумот на купувањето. Цената на уделите на инвестицискиот фонд се утврдува во согласност со Правилата на работење и Проспектот на фондот. Во проспектот на фондот се наоѓаат детални информации за инвестицискиот фонд и клучните цели за вложување на фондот. **Вредноста на референтниот број удели не е загарантирана при истекот на осигурувањето, при откуп и при настанување на ризикот смрт.** Со зголемување на цената на уделите на инвестицискиот фонд, се зголемува и вредноста на референтниот број удели вложен во име на Договорачот, со намалување на цената на уделите на инвестицискиот фонд, се намалува и вредноста на референтниот број удели вложен во име на Договорачот.

Повратот односно исплатата на осигурувањето зависи од движењето на цената на уделите на Фондот, надоместоците и трошоците на производот. За други детали, видете ја секцијата **Бидете свесни за следните ризици**, делот **Кои се ризиците и очекувањата од производот** и делот **Останати релевантни информации**.

Во случај на смрт се исплаќа осигурената сума за случај на смрт од болест или незгода наведена во полисата, и вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на петтиот работен ден од денот на поднесување на барањето за надомест на штета. **Во случај на доживување се исплаќа** вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на последниот ден на важност на осигурувањето и осигурената сума за доживување наведена во полисата. Вредноста на референтниот број на уделите на одреден датум е еднаков на референтниот број на удели помножен со цената на уделите на Фондот на тој датум.

Осигурителот редовно годишно ќе доставува до Договорачот и Осигуреникот годишен извештај за склучениот договор за осигурување на животот во врска со уделите во инвестицискиот фонд најдоцна во рок од 30 дена од завршувањето на деловната година.

2.2 Цели и начин на остварување на тие цели

2.2.1 Инвестициската цел на фондот ВЕГА ФИНАНСИИ е остварување на адекватен принос за сопствениците на удели во фондот, односно раст на вредноста на уделот на долг временски период со едновремено минимизирање на ризиците од вложувањето и почитување на принципите на ликвидност и диверзификација. Инвестициската цел ќе се остварува преку професионално управување со средствата на фондот, при што ќе се применува активно управување, базирано на највисоки етички и професионални стандарди, односно креирање на портфолио на хартии од вредност на најразвиените и најрегулирани пазари во светот. Портфолиото на фондот доминантно ќе биде вложено во акции, до максимум 100%. Во одредени моменти кога на пазарите е присутна нестабилност и кога се очекува надолжен тренд на цените, Фондот може да ја намали изложеноста во акции, односно дел од портфолиото да го пласира во парични средства или депозити до максимум 20% со цел амортизирање на негативните ефекти.

Политиката на фондот ВЕГА ФИНАНСИИ е насочена кон вложување во реномирани компании од секторот финансии како и компании кои воведуваат новитети во светот на финансии и кои се карактеризираат со иновативност во работењето. Доминантно портфолиото ќе биде составено од т.н. „традиционални финансиски институции“ кои се дел од светските берзански индекси, имаат долга историја на постоење и се добро препознатлив бренд во секторот. Средствата на Фондот ќе бидат инвестирани во хартии од вредност на издавачи чие седиште, односно претежна дејност се врши на територијата на следниве земји: САД, земји членки на ЕУ, ОЕЦД. Од 50% до 100% од имотот на фондот може да биде вложен во акции; до 30% од имотот може да биде вложен во удели или акции на инвестициски фондови кои се во приближно слична ризишна категорија и имаат иста или слична стратегија на вложување и нивниот надоместок за управување не изнесува повеќе од 3% од имотот на фондот; До 20% од имотот може да биде вложен во депозити и парични средства во банки во Северна Македонија.

НАПОМЕНА: Инвестициските цели и инвестициската политика на Фондот можат да бидат променети со одлука на Друштвото за управување за измени и дополнувања на Статутот и Проспектот.

2.2.2 Во процесот на управување со средствата на фондот ВЕГА ФИНАНСИИ се применува експертизата на професионалниот тим на Друштвото за управување со инвестициски фондови ВЕГА ФОНДОВИ АД Скопје.

2.3 Таргет група

2.3.1 ВЕГА ФИНАНСИИ е наменет за инвеститори кои сметаат дека вложувањето во финансиски институции е најдобар избор за инвестирање на нивниот капитал. Фондот е наменет за инвеститори кои сакаат да ги вложат своите средства во период од најмалку пет години.

Препорака: овој Фонд не е подобен за инвеститори кои планираат да ги повлечат своите средства во период пократок од пет години.

Внимавајте нивото на ризик на инвестицискиот Фонд да одговара на вашата подготвеност за преземање ризици.

2.4 Користи и трошоци од осигурителниот производ

ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ осигурување на животот е инвестициско осигурување на животот што му ги овозможува следните придобивки на осигуреникот: (1) временски и просторно неограничено осигурување на животот во случај на смрт; (2) можност за остварување принос со средно до повисоко ниво на ризик; (3) управување на средствата од професионалци; (4) диверзифицирано инвестициско портфолио по валути, земји и инструменти за да се постигне подобар баланс помеѓу ризицијата и повратот на инвестирањето; (5) автоматско реинвестирање на добивката; (6) исплата на осигурена сума при доживување, смрт од болест, смрт од незгода како и вредноста на инвестициското портфолио; (7) можност за вложување дополнителни осигурувања; (8) можност за обновување на договорот за осигурувањето по истекот на иницијално договорениот период на осигурување; (9) намалени трошоци за управување со средствата, односно инвестирањето во фондот е без или со намалена влезна провизија (доколку се инвестира индивидуално во фондот, фондот може да пресмета и да наплати повисоки надоместоци).

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (периодично годишно плаќање на премија): Ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата му е 1.000 евра годишно со распределба 50% вложување во инвестициски фонд и се плаќа редовно, вредноста на вложените средства во инвестицискиот фонд на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

очекуван годишен принос од -2%	очекуван годишен принос од 0%	очекуван годишен принос од 6.4590%
4.481,72 евра	5.000,00 евра	7.169,16 евра

Износот на осигурената сума за доживување е еднаква на вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот и гарантираната осигурена сума за доживување.

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (еднократно плаќање на премија): Ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата му е 2.500 евра со распределба 50% вложување во инвестициски фонд и е платена целосно, вредноста на вложените средства во инвестицискиот фонд на крајот од рокот на важењето на полисата би била:

очекуван годишен принос од -2%	очекуван годишен принос од 0%	очекуван годишен принос од 6.4590%
1.021,34 евра	1.250,00 евра	2.337,40 евра

Износот на осигурената сума за доживување е еднаква на вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот и гарантираната осигурена сума за доживување.

Имајте предвид дека се работи за пресметки од информативен карактер кои не се правно обврзувачки за Осигурителот. Ако сакате подетелна пресметка со други износи или рокови, обратате се до Осигурителот или до неговиот застапник.

2.5 Краен рок на покритие

Датумот на крајниот рок на покритие е датумот на полисата што е означен како **Истек на осигурувањето**, освен ако покритието (и осигурувањето) не престане порано поради смрт на осигуреникот, поради откуп на полисата или сторнирање на полисата од страна на осигурителот поради неплаќање на премијата, или поради стечај на друштвото што управува со инвестициските фондови, а согласно со условите за осигурување.

3. Кои се ризиците и очекувањата од производот?

Осигурувањето со врзување со фондот ВЕГА ФИНАНСИИ е изложено и на ризици. Профилот на ризичноста на овој вид на осигурување зависи од профилот на ризичноста на Фондот при што референтната вредност на бројот на уделите директно зависи од цената на уделите на Фондот. Синтетичкиот показател на успешноста и ризичноста ги мери историските промени на цената на уделите на Фондот. Историските податоци не се сигурен показател за идниот профил на ризичноста на Фондот. Прикажаните категории на ризичноста и успешноста на фондот не се загарантирани, со текот на времето тие може да се менуваат. Најниската категорија не значи вложување без ризик.

ВЕГА ФИНАНСИИ						
1	2	3	4	5	6	7
← Понижок ризик			Повисок ризик →			
Обично понижок принос				Обично повисок принос		

Пресметката на категоријата на ризичноста се заснова на историското движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот од почетокот на постоењето.

Со состојба на 30.06.2024 година, фондот ВЕГА ФИНАНСИИ се наоѓа во категорија 5, што упатува на средно ниво на ризик и е во согласност со стратегијата на фондот. Категоријата на ризик на фондот ВЕГА ФИНАНСИИ ќе биде предмет на ажурирање согласно пресметката на категоријата на ризичноста на Фондот со почетокот на неговото работење и историско движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот.

Инвеститорите ќе бидат изложени на ризици кои се карактеристични за акциски фондови, особено на ризиците што се карактеристични за финансискиот сектор, односно ќе бидат изложени на средно до високо ниво на ризик. Акциските фондови се поризични од обврзничките, балансираните или паричните фондови, меѓутоа за сметка на поголемиот ризик инвеститорите може да остварат и поголем принос на долг или среден рок.

Осигурувањето се договара во евра, додека уплатата на премијата и исплатата на осигурената сума се исплаќаат во денари по среден курс на НБРСМ на денот на уплатата односно исплатата. На делот од уплатата во денари кој се однесува на вложувањето не се врши конверзија во евра.

Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари, од уплатата во денари се пресметува делот наменет за вложување. Осигурената сума договорена во ЕВРА се исплаќа во денарска противвредност според средниот курс на НБРСМ на денот на исплатата, а вредноста на инвестициското портфолио се исплаќа во денари без индексирање со девизи.

Бидете свесни за следните ризици: **Кредитен ризик** – веројатност дека издавачот на одредена хартија од вредност нема да биде во состојба, во целост или делумно, да ги подмири своите обврски во моментот кога тие ќе доспеат. **Ликвидносен ризик** - веројатност дека Фондот во одреден момент ќе има потешкотии при изнаоѓање на средства за да ги подмири обврските поврзани со повлекување на удели од Фондот како резултат на неможноста брзо да се продадат финансиските средства по цена приближно еднаква на нивната реална вредност; **Ризик од друга договорна страна** – подразбира дека другата договорна страна нема да ги намира своите парични обврски кон Фондот врз основа на финансиски инструменти, пред или на датумот на порамнување; **Оперативен ризик и ризик поврзан со чување на имотот на фондот** – се подразбира ризик од загуба, поради несоодветни или слаби внатрешни процеси, несоодветен кадар и несоодветни или слаби системи и надворешни настани. Оперативниот ризик го вклучува и правниот ризик, како и ризикот од перење пари и финансирање на тероризмот, ризикот од несоодветност на информативните системи и други оперативни ризици; **Пазарен ризик** - кој зависи од движењето на пазарните цени на хартиите од вредност; **Каматен ризик** - промената на каматните стапки може позитивно или негативно да се одрази на вредноста на вложените средства; **Валутен ризик** - кој се јува при промена на цената на една валута во однос на друга; **Ризик од промена на даночните прописи** - веројатност дека законодавната власт, во РСМ или во странство, ќе ги промени даночните прописи на начин кој негативно би влијаел на приносот на Фондот/или Друштвото; **Политички ризик** - веројатност од евентуални политички кризи во РСМ или во странство, кои може да доведат до промена на имотот на Фондот и/или Друштвото; **Ризик од промена на регулативата. Деталниот опис на овие ризици е даден во проспектот на Фондот.**

Со вложување во овој вид осигурување можат да се претрпат значителни загуби. Овој производ не вклучува заштита од идните движења на пазарот и во текот на периодот на вложувањето негативните пазарни трендови можат привремено да ја намалат вредноста на референтниот број на уделите, односно вредноста на референтниот број на уделите може да биде пониска во однос на почетната вредност на референтниот број на уделите, така што може да изгубите дел или целата инвестиција. Инвестицијата не е заштитена делумно или целосно со гарантен фонд и нема заштита доколку друштвото не е во состојба да ја исплати.

Ефектот на ризикот кај осигурителниот производ може да биде значително повисок доколку не е чуван до достасување, односно до препорачаниот период за чување, таму каде што е можно.

Просечен месечен принос за ВЕГА ФИНАНСИИ (податок од информативен карактер - не претставува проекција на можниот принос на Фондот во иднина)			
	Последни 12 месеци	Последни 24 месеци	Последни 5 години
Просечен месечен принос	2.1916%	1.4218%	/

Со оглед на фактот дека Фондот е основан на ден 22.03.2022 година, достапни се историски податоци за приносот само за последните 24 месеци работа. Просечниот принос на Фондот од основање изнесува 0.9817%. Просечниот месечен принос ќе биде предмет на ажурирање.

Детални информации во врска со фондот ВЕГА ФИНАНСИИ, се наведени во проспектот и документот со клучни информации за инвеститорот кои се објавени на интернет страницата на отворениот фонд www.vegafondovi.mk

4. Кои се последиците во случај друштвото да не може да изврши исплата?

Во случај на ликвидација или стечај на Осигурителот, врз средствата за покривање на математичката резерва врзана за надомести во случај на смрт како и врз средствата за покривање на посебната резерва за надомест осигурени со договорот за осигурување кои се директно врзани за вредноста на вложувањата не може да се спроведе извршување ниту тие средства влегуваат во имотот, односно стечајната или ликвидационата маса на Осигурителот.

Во случај да дојде до припојување или ликвидација на отворениот инвестициски фонд каде се вложува премијата за вложување, на Договорачот без дополнителни трошоци му се дава следниот избор: (i) да премине во друг фонд кај истото ДУИФ или (ii) да премине во друг фонд кај друго ДУИФ, за што Договорачот треба да се произнесе во рок од 15 дена. Доколку Договорачот не ја прифати можноста за премин во друг фонд, Друштвото ќе смета дека настанал случај на доживување и на Договорачот ќе му ја исплати вредноста на инвестициското портфолио без наплата на какви било излезни трошоци и ќе му го врати неискористениот дел од премијата за осигурување.

5. Кои и колкави се трошоците поврзани со производот?

Расчленување на трошоците			
Еднократни трошоци	Влезни трошоци	за еднократно плаќање на премија: 5% од осигурена сума за смрт и доживување 1.4% од еднократна бруто премија за смрт и доживување.	Ефект на трошоците што ги плаќате при склучување договор за осигурување.

		за повеќекратно плаќање на премија: 5% од осигурена сума за смрт и доживување	
	Излезни трошоци	0%	Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето по крајниот рок на покритието.
		0%	Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето пред крајниот рок на покритието (откуп). За повеќекратна уплата откуп евозможен ако се платени три годишни премии и поминати три години од почетокот на осигурувањето. За еднократна уплата откуп евозможен по помината една година од датумот на склучување на полисата. Согласно проспектот на Фондот излезниот трошок не се наплатува.
Повторувачки трошоци	Трансакциски трошоци на инвестициското портфолио	0%	Ефект на трошоците за купување и продажба на уделите во отворените инвестициски фондови
	Останати повторувачки трошоци	за еднократно плаќање на премија: 0.29% од осигурена сума за смрт и доживување; за повеќекратно плаќање на премија: 2.5% од премијата за смрт и доживување; 0.49% од осигурена сума за смрт и доживување.	Ефект на трошоците што се наплатуваат секоја година за управување со вашите инвестиции и други трошоци. Ова ги вклучува давачките за управување и другите административни трошоци.
Повремени и непредвидени трошоци	Надоместоци за успешност	-	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку приносот ја надмине референтната вредност.
	Учество во добивка	-	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку вложувањето ја надмине референтната вредност.
Напомена: Процентот на трошоците (влезни, излезни, повторувачки и др.) е непроменлив и е составен дел од премијата за смрт и доживување.			

6. Опции за предвремено прекинување на договорот и последици

За целосно остварување на инвестициската цел, се препорачува да се задржи производот до истекот на договорениот период на осигурувањето. Со оглед на тоа што точниот износ на исплатата во случај на откуп не е однапред познат, производот не се препорачува за инвестиции пократки од договорениот рок на осигурувањето. Во случај на откуп на осигурувањето, откупната вредност на полисата одговара на вредноста на референтниот број удели на првиот следен работен ден откако е поднесено барањето за откупот и откупната вредност наведена во таблицата на откупни вредности. За производот со еднократна уплата на премија откупот е дозволен по истекот на првата година на осигурувањето. За производот со повеќекратна уплата на премија првите три години не е дозволен откуп.

7. Информации за поднесување на приговори и претставки

Приговорите за производот (вклучувајќи го и овој документ), односно за давање услуга или извршување на обврските од страна на Друштвото, може да се достават писмено до Друштвото на следната адреса: ул. Железничка бр.41, 1000 Скопје или по електронска пошта на contact@cro.mk или пак на следната интернет страница за поднесување приговор: https://cro.mk/Формулар_за_поплаки.aspx
Доколку не сте задоволни од одговорот по приговорот или Друштвото не ве извести во рок од 30 дена, тогаш имате право да поднесете претставка до АСО во писмена форма (непосредно во АСО или по пошта), во електронска форма на pretstavki@aso.mk.

8. Други релевантни информации.

Документите поврзани со овој производ се како што следуваат подолу и се достапни на:

- Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со еднократна уплата на премија каде осигуреникот го сноси инвестициониот ризик (0541) со важност од 01.10.2022; Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со повеќекратна уплата на премија каде осигуреникот го сноси инвестициониот ризик (0542) со важност од 01.10.2022, на интернет страницата на Кроациа Осигурување Живот АД (www.cro.mk/Услови.aspx);
- Проспект на Фондот, документ со клучни информации за инвеститорот, последниот ревидиран годишен извештај, полугодишниот извештај на Фондот и цените на уделите на Фондот се достапни на интернет страницата на Друштвото за управување со инвестициски фондови www.vegafondovi.mk. Депозитна банка на фондот ВЕГА ФИНАНСИИ е – НЛБ АД Скопје. Фондот е одобрен во РСМ и го регулира Комисијата за хартии од вредност, Скопје.

Со својот потпис подолу потврдувате дека сте ја добиле, сте ја прочитале и сте ја разбрале оваа преддоговорна и договорна документација што ви ја доставува Друштвото пред да го склучите договорот за осигурување во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето.

Со својот потпис на овој документ изјавувате дека сте информирани во врска со деталите за осигурувањето ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ, како и за содржината на Статутот и Проспектот на отворениот инвестициски фонд ВЕГА ФИНАНСИИ управуван од Друштвото за управување со инвестициски фондови ВЕГА ФОНДОВИ АД Скопје и дека во целост ги разбирате карактеристиките на осигурителниот производ, придобивките и ризикот од инвестирањето во уделите на отворениот инвестициски фонд ВЕГА ФИНАНСИИ управуван од Друштвото за управување со инвестициски фондови.

Документот го прочитав и разбрав:

Датум: ____ . ____ . ____ г.

име и презиме/потпис